

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

V. De vitiis charitati huic oppositis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

operibus impendere sub onere restitutionis: sed probabilius reputo cum *Lessio*, & aliis eorum absolutos dominos esse; nec obnoxios restitutioni futuros, licet ea prophanè expendant; sed tamen graui crimine illigari, quia graue quidem Ecclesiae præceptum transgrediuntur, de quo *Trident. sess. 25. ca. de Reform.* Vnde colligo teneri superflua illa pauperibus exhibere, inter quos, *Toletus* authore, possunt propinqui præferti, accipientes quidem plus cæteris etiam in status incrementum, non solum iuxta qualitatem eorum, sed & iuxta dantis Episcopi, Pontificis, Parochi qualitatem, etiam ex Maioratus, aut vinculi institutione, modo absit scandalum, & notabilis fugiatur excessus.

CAPVT V.

De vitijs Charitati oppositis.

61. **R**ecense vitia Charitatis virtuti opposita. Ad numero, §. 1. Odium, Inuidiam, Acediam, Discordiam, Rixam, seditionem, scandalum. Ex quibus inuidiam, & acediam proprio in loco differuimus.

62. Quid Odium? Est auersio voluntatis ab eo, quod æstimatur, vt malum.

63. An Dei odium dari possit? Ira quidem tanquam materialis obiecti, ex eo quod ab eo fugit voluntas tanquam re quodammodo homini mala, non in se ipsa, sed in aliquo effectu, v.g. in æterna pœna, qua damnatos flagellat.

64. Potest ne proximus in se odio haberi? Potest, non solum quo peccator est, essentia salua, (quod licitum ac laudabile est) sed quo homo est ratione mali quod causat.

65. Odij Dei ac hominis prædictum odium quàm graue delictum? Odium Dei peccatorum maximum, proximi autem grauius; at si respiciatur damnum proximo illatum, ex hoc capite non est grauius delictum, grauius enim est homicidium odio; quia plus ei homicidium nocet. Porro ex genere suo proximi odium mortale est, ex paruitate materiae veniale. Odium autem Dei semper lethale, specie quidem distinctum ab illo, & ideo in confessione distinguendum. §. 2.

66. Quid est discordia? Dissensio voluntatis à voluntate proximi circa bonum diuinum, vel humanum, quod quis tenetur velle ex charitate. Mortalis quidem est ex suo genere, & propter supra assignatas rationes potest esse venialis.

Q 1 2

67. Quidquam

67. *Quidnam contentio?* Altercatio verborum cum proximo contra veritatem ad eam impugnandam. Ex genere suo mortalis, &c.

68. *Rixa quid?* Pugna priuatarum personarum ex motu ira concitata. Proximam eius causam iram esse liquet. Ex parte aggredientis semper est ex suo genere mortalis; ex parte verò patientis potest nullum esse peccatum, sed frequentius veniale est.

69. *Quidnam est seditio?* Ciuium dissensio. Speciale crimen contra charitatem. Quod si fiat, vt ciuitas ex obedientia Principis abstrahatur, crimen est læsæ Maiestatis; si autem ad deponendum Magistratus solummodo, seditio est. Porro contra Tyrannum nec peccatum est, nec proprie seditio, quia tyrannica gubernatio ad commune bonum non dirigitur.

§. 3.
Scandalum.

70. *Quid est scandalum?* Dictum, vel factum præbens alteri ruinæ occasionem. Duplex planè, actiuum & passiuum. Actiuum est, vel quando expressè aliquis intendit peccandi exhibere occasionem: vel quando præter intentionem huiusmodi datur occasio. Passiuum autem vel quando datur alicui, & paruulorum scandalum vocatur: vel quando non datum accipio, & Phariseorum scandalum dicitur.

71. *Quodnam peccatum?* Actiuum certè est ex suo genere mortale, quando autem fit præter intentionem, tunc est peccatum, cum qui exhibet, potest & debet proximi ruinam impedire. Passiuum autem erit mortale, aut veniale eius speciei cuius qua peccatum ad quod trahit.

Valent.
Sanch.

72. *Licet non habeam ruinæ proximi expressam intentionem, tamen iudico, probabiliter me à causâ alteri cadendi futuram occasionem: an speciale scandalum peccatum?* Affirmat Valent. probabiliter. Sentio cum Sanch. asserente tunc solummodo esse speciale scandalum peccatum, cum proximi intenditur ruina. Admonuerim tamen me teneri in confessione aperte circumstantiam illam, scilicet fecisse, aut dixisse id, ex quo probabiliter proximo ruinæ causam dari existimabam.

73. *Quandonom scandalum actiuum ex suo genere erit mortale?* Quando quis tenetur ab illo abstinere, quod proximo est occasio ruinæ. Porro ex leuitate materię etiam tunc veniale.

74. *Quidnam est schisma?* Peccatum contra charitatem, de quo supra. Queis addò tripliciter posse committi: aut sola voluntate, aut voluntate executioni mandata, aut opere quidem, sed plene, aut minus plene expressis.

peccato. Vnum est illud in proximum grauissimorum criminum. Quod si manifestum sit, iurisdictionis amissionem causat.

CAPVT VI.

Praxis circa materiam de Charitate ex Societatis
I E S V Doctōribus.

75. Possunt ne Religiosi occulta fratrum crimina superiori S. I. prudenti deferre tanquam patri, absque premissa occurrence correctione? Minimè, nisi contrarium sit cautum, vt in no- De cor- ptione p- tione fraterna. Tann. Tann. 2.2.d.2.9.5.dub.5.n.106.

76. Quanta est precepti correctionis (preceptum puto esse illud: Si peccauerit in te frater tuus, non consilium mei Magistri Petri Hurtado de Mendoza venia, asserentis esse consilium 2.2.d.163. sect. 5. §. 207.) obligatio? Obligat sub mortali per se loquendo. Coninch. d. 28. dub. 4. n. 14. Conin. Mend.

77. Ordinem in correctione seruandum à Domino accepimus. Delinquens secreto monetur, si delictum sit occultum; coram testibus corrigitur, si priuata monitio non profuit, Prelato denunciatur: rogo autem, an presertim ordo sub precepto cadat? Negat Maldonatus doctissimus ad cap. 17. Luca. Contestatur Hurtado de Mendoza citat. Sed cum multis aliis assero ordinem illum sub precepto cadere. Vnde quando prudenter iudicas primum gradum prodesse posset delinques mortaliter graui in re, incipiens à secundo; vel à tertio relictis prioribus: nisi talis circumstantia adfit in persona corripienda, aut cui reuelandum est crimine, quod peccator nihil, aut parum detrimenti patiat. Hurt. Mend.

78. An testes sigillatim sint adhibendi? Respondeo cum Sanch. Sanch. Sandio opusc. tom. 2. lib. 6. c. 2. dub. 4. posse simul ambos testes adhibere, licet melius esset prius vnum, & hoc non sufficiente addere alterum.

79. An de peccato veniali correctio obliget? Sub veniali obligare aliqui asserunt. Sed cum Filliucio t. m. 2. tract. 28. Filliuc. c. 6. n. 133. affirmo nec sub veniali obligari te ad corripiendum; quia per veniale non est frater perditus, ergo preceptum de lucrando fratre non obligat.

80. Scio debere esse moraliter certum le hāle crimen quod